

Posouzení diplomové práce Moniky Schenkové „Školní úspěch a sebe pojetí pohledem dospělých se specifickými poruchami učení.“

Monika Schenková se v předložené diplomové práci věnuje mladým dospělým lidem, u který byla v dětství diagnostikována SPU. Sleduje jejich vzpomínky na školu a školní úspěšnost a také otázky okolo sebepojetí vázané na školní zkušenost a zkušenost s SPU.

Metodologicky je podobný výzkum dosti obtížný, zejména proto, že je potřeba pracovat s minulými zážitky respondentů, které jsou opakovaně zpracovány v čase a vázány jednoznačně také na současný stav, aktuální životní postavení a zkušenost. Minulost je viděna očima současnosti a jejich kvalit. Tohoto aspektu autorka poměrně málo využívá.

Diplomantka získala empirická data prostřednictvím dotazníku a strukturovaného rozhovoru (viz přílohy práce). Výsledky člení do několika kategorií, které jsou připraveny v dotazníku a posléze rozpracovány rozhovorem. Další strukturu kategorií a podkategorií zpracovala již podle obsahu empirického materiálu ve výpovědích zkoumaných osob (nuda ve škole, přísnost rodičů, lenost apod.).

Výsledky jsou zpracovány v textu pomocí otázek položených v úvodu. Tato část (Shrnutí s. 72) je pěkná, kategorie jsou propojeny do trsů vzájemně provázaných souvislostí, které odpovídají určitým skupinám lidí s SPU. Tento přístup mohl být využit systematictější, nicméně jejich nástin je odpovídající.

Nepříliš jsem porozuměla struktuře kapitoly Diskuse (s. 76), kde jsou inspirace, jak z odborné četby, tak z provedeného zkoumání. Výběr a souvislosti mi připadají nejasné. Např. respondenti podle explicitně uvedených výsledků zmiňovali zejména věk pubescence, případně adolescence a diplomantka poté používá k interpretaci a diskusi charakteristik mladšího školního věku podle Eriksona. Má to svou logiku, protože v tomto věku se získávají pracovní nástroje, tedy i zásadní dovednosti čtení a psaní a jejich osvojování má jednoznačně vliv na sebevědomí dítěte. Nicméně v datech se objevují silněji jiná věková období. Další témata jsou zajímavá (naučená bezmoc, nadané dítě, kompenzační strategie), ale jejich výběr není vysvětlen a vypadá náhodně.

Některé výsledky jsou inspirativní, významné je, jak respondenti souvislosti okolo SPU zmiňují velmi málo, jak hodnotí školní výkon a jeho interpretaci rodiči apod. Tato zjištění by stála za podrobnější prozkoumání.

Otázka na autorku práce by směřovala k tomu, zda zjišťovala okolnosti diagnostikování SPU a následné chování zkoumaných osob, jejich rodičů, případně učitelů.

Diplomová práce Moniky Schenkové splňuje nároky kladené na diplomovou práci a hodnotím ji velmi dobře až dobře podle obhajoby.

Praha 21.5.2010

Ida Viktorová